

**KATEDRA
GENDEROVÝCH
STUDIÍ**
Fakulta humanitních studií

Oponentský posudek diplomové práce Nikoly Viktorinové Homosexualita a LGBT diskurz v 90. letech v ČR. Diskurzivní analýza časopisu Promluv

Práce Nikoly Viktorinové se už podle názvu rozděluje na dvě specifické části, které by spolu měly nějakým způsobem souviset. Předpokládanou spojnicí jsou média a určitý diskurz, který se ovšem autorce nedaří příliš dobře identifikovat. To je pravděpodobně způsobeno i tím, že – byť je diskurz jedním z uváděných klíčových slov – není v práci nikde dobře definovaný, stejně jako metoda, kterou autorka používá, tedy až na dva odstavce na stranách 35 a 36. Ani zde však neuvádí, od které autorky či autora pojetí termínu diskurz přejímá. Takto stručné představení metody je navíc nedostačující, což poukazuje na to, že autorka postupuje spíše intuitivně než metodicky.

S ohledem na metodologii v práci prosakují problémy s uchopením a porozuměním kvalitativním metodám, když se autorka snaží zahrnout do vzorku všechny čísla časopisu Promluv, aby „vznikl ucelený, vyčerpávající vzorek k analýze“ (str. 37), případně když si autorka „potvrzuje či nepotvrzuje domněnku“ (str. 79) nebo se podivuje, že se něco „neobjevuje tak často“ (např. str. 56), což odkazuje na určitý způsob sledování frekvence určitých témat.

Teoretická část je vcelku dostačující, byť je mnohem zajímavější historický kontext a kapitoly věnované literatuře a periodikům, určených LGBT lidem. Problematická je spíše část analytická, která zůstává především v rovině deskripce časopisu, jako kdyby se autorka bála, že vynecháním některé z jeho částí něco podstatného mine. Chybí důkladnější ponor ve chvílích, kdy narazí na zajímavé podněty, například v podkapitole 3.2.2.2 Absence sebepojmenování, kdy naopak překvapivě dané téma opouští. To, že bude čtenářstvo více tápat v sebepojmenování, se dalo předpokládat, nicméně neměl být Promluv právě platformou, kde se budou lesbické ženy určitým způsobem sebepotvrzovat včetně tohoto aspektu sebepojetí? Naopak zbytečně rozvleklá je pak podkapitola věnovaná tématu „lesby a lesbičky“, které už je velmi zprofanované. Práce sice ukazuje, že toto téma bylo v určité době

v lesbické komunitě aktuální, ale jinak nic nového nepřináší.

Zřejmě nejobjevnější je pak kapitola, věnovaná feminismu, což především ukazuje na skutečnost, že toto téma je agendováno především autorkami, přispívajícími do časopisu Promluv, pro něž je v souvislosti s LGBT tematikou důležité. Nicméně tuto skutečnost autorka zcela opomíjí jak v samotné kapitole 3.2.4, tak i v závěru práce. To souvisí se zmiňovanou popisností toho, co se v časopise objevilo, aniž by Nikola Viktorinová tato zjištění dávala do kontextu s tím, co představila v první části, věnované teorii a historickému kontextu. V některých částech práce k tomu má slibně nakročeno, například když zmiňuje redaktorky Promluru jako určité samozvané authority, provádějící osvětu pro lesbické čtenářky, nicméně ke svým zjištěním se dále nevrací.

Autorka tedy sice poctivě pracovala se stanoveným vzorkem, články přečetla a roztřídila je podle zvolených pěti oblastí (využívaná terminologie, konstrukce vlastní identity, přístup k feminismu, přístup k institutu registrovaného partnerství a mateřství a lesbická rodina a péče o děti), nicméně chybí jejich hlubší ukotvení k teoretickému rámci a pronikavější analýza, která by tato zjištění dokázala zasadit do patřičného kontextu. Proto je práce spíše zklamáním, na závěr (což je patrné i ze samotného závěru) nenabízí prakticky žádná zajímavá zjištění.

Práci navíc škodí občasné nedotaženosti co se týče formální roviny, například právě v závěru chybí část textu (předposlední odstavec na str. 79).

Na základě výše uvedeného práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její **hodnocení stupněm velmi dobře až dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze, 10. 2. 2020

Iva Baslarová